

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

s.sl@regeringskansliet.se

Diarienummer S2025/01127

Yttrande

Ansvar för hälso- och sjukvården, Vårdansvarskommitténs betänkande (SOU 2025:62)

Sophiahemmet Högskola är en stiftelseägd, idéburen enskild utbildningsanordnare som utbildar sjuksköterskor på grund- och avancerad nivå, barnmorskor samt bedriver forskning och forskarutbildning inom området *Människan i sjukdom, vård och hälsa*, inom ämnet vårdvetenskap.

Vi uppskattar möjligheten att få inkomma med yttrande över Vårdansvarskommitténs betänkande om ansvaret för Hälso- och sjukvården i Sverige. Vi uppskattar det gedigna arbete som gjorts och instämmer i utredningens slutsats att det finns starka argument för att stärka statens ansvar för kompetensförsörjning, forskning och jämlik vård men att en huvudmannaskapsreform inte löser de utmaningar som Sveriges hälso- och sjukvård har.

Sophiahemmet högskola instämmer med utredningens analyser och slutsatser men vill lyfta ett par punkter.

- Kvalitet och patientnytta måste styra om arbetsuppgifter mellan yrkesgrupper ska växla inom vården (sk. task-shifting). Specialistutbildning och kontinuerlig vidareutbildning med klinisk förankring och tydlig forskningsförankring är grunden för bibehållen kvalitet exempelvis om förskrivningsrätt ska utökas för vissa professioner. Mot bakgrund av den akuta bristen på sjuksköterskor, särskilt specialistjuksköterskor, som ser ut att bli varaktig, vill vi understryka behovet av ökad samordning av VFU-platser. Bristen på samordning avseende VFU-platser begränsar idag utbildningsdimensioneringen. Vidare behövs tydligare incitament framförallt för individen själv men även för arbetsgivaren för specialistutbildning och kontinuerlig fortbildning av god kvalitet och med tydlig forskningsförankring. Detta är fundamentalt för god patientsäkerhet och hälso- och sjukvårdens kvalitet.

Vi stödjer förslaget om nationell samordning och dimensionering av hälso- och sjukvårdspersonal och skulle gärna se att fortbildning för sjuksköterskor och barnmorskor men även undersköterskor lyfts fram ännu tydligare.

- Utredningen uppmärksammar det faktum att andelen forskarutbildade läkare minskar stadigt och att det är svårt att locka sökande till förenade anställningar. Vi vill påtala att det även finns behov av att öka andelen forskarutbildade sjuksköterskor och barnmorskor. Forskning inom omvårdnad och reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa, nämns inte explicit vilket vi förordar. Vårdvetenskaplig forskning ger evidens som kan stärka hälso- och sjukvårdens förmåga att möta patienters och närståendes behov. Ny kunskap kan bidra till insatser som främjar hälsa och livskvalitet liksom patienters och närståendes känsla av trygghet och nöjdhet. För att stärka den vårdvetenskapliga forskningen och öka andelen forskarutbildade sjuksköterskor och barnmorskor vore det önskvärt med ett nationellt avtal för vårdvetenskaplig utbildning, lärande och forskning (Vulf) för sjuksköterskor och barnmorskor. Detta kan göras genom att skapa hållbara kombinationstjänster, attraktiva karriärvägar och säkerställa hög kvalitet i vård, forskning och utbildning. Både den medicinska och den vårdvetenskapliga kliniska forskningen behöver stärkas och forskningskompetens säkras för framtiden för att svensk hälso- och sjukvård ska fortsätta att hålla hög kvalitet.

Stockholm den 31 oktober 2025

Mia von Euler
Rektor, Sophiahemmet Högskola